

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ХІМІЇ

Копанцева Л. М., Іващенко О. Д.

Полтавський державний медичний університет

Самостійна робота здобувача (СРЗ) вищої освіти – це навчальна діяльність здобувача, яка планується та виконується під контролем викладача закладу вищої освіти, але без його прямої участі. Саме самостійна робота формує у здобувачів - майбутніх лікарів - звичку до самоосвіти, постійного вдосконалення знань для якісної майбутньої професійної діяльності. Самоосвіта передбачає уміння поставити завдання, сформулювати проблему, оцінити шляхи її вирішення, підібрати необхідний обсяг інформації, творчо засвоїти та осмислити її, зробити висновки на основі отриманих знань, вирішити поставлену задачу. Самостійна робота здобувачів є однією з найважливіших складових навчального процесу [1]. СРЗ сприяє поглибленню і розширенню знань здобувачів, формуванню у них інтересу до пізнавальної діяльності; опанування методами і засобами пізнання, розвитку пізнавальних здібностей, набуттю навичок самостійної роботи взагалі, здатності приймати на себе відповідальність, самостійно вирішувати проблеми, знаходити конструктивні рішення, вихід з кризового становища тощо.

На кафедрі хімії для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання спеціальності «Фармація», які навчаються за скороченим терміном навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти викладається назва освітніх компонентів хімічного спрямування: Аналітична хімія, Органічна хімія, Фізична та колодна хімія. Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни «Аналітична хімія», розробленої на основі галузевого стандарту вищої освіти України відповідно до вимог освітньо-професійної програми «Фармація», на вивчення навчальної дисципліни відведено 8 кредитів ECTS, 240 год., з них, згідно з навчальним планом підготовки магістрів, на самостійну роботу здобувачів заочної форми навчання відведено 192 год. Загальний обсяг тем дистанційного навчання та тем, що винесені на самостійне опрацювання здобувачем при опануванні трьох змістових модулів даної навчальної дисципліни сягає 18 тем. Зміст кожної теми охоплює весь теоретичний матеріал змістового модуля, який здобувачі повинні опанувати у міжсесійний період.

Важоме місце в організації самостійної роботи займають лекції і консультаційна робота. Лекції, які читають для здобувачів заочної форми навчання, є оглядово-установчими лекціями. Саме на них здобувачі мають зрозуміти сучасну концепцію навчальної дисципліни, одержати рекомендації щодо самостійного вивчення матеріалу, літературні джерела. Згідно з положенням про заочну форму навчання в Полтавському державному медичному університеті вивчення навчальної дисципліни проходить у міжсесійний період. Лекційні заняття проводяться на платформі для дистанційних зустрічей ZOOM. Контролюючі заняття проводяться на навчальній платформі Google-class, доступ до платформи здобувачі освіти отримують на першому контактному занятті. На лекції лектор акцентує увагу здобувачів про значимість та важливість лікарських засобів та товарів аптечного асортименту, методи фармацевтичного аналізу, допомагає систематизувати й узагальнити знання хімічних, біофармацевтичних, фізико-хімічних та біологічних методів дослідження. Консультаційна робота сприяє індивідуалізації навчання. На них викладач допомагає здобувачам раціонально організувати роботу над вивченням матеріалу дисципліни, пояснює незрозумілі питання тощо. Відмітимо, що консультацію здобувач заочної форми навчання може отримати не лише у стінах ЗВО, а й за допомогою

засобів інформаційно-комунікаційних технологій – платформ ZOOM та Google-class. Окреме місце належить консультаціям з контролюючими функціями, на яких викладач в процесі співбесіди зі здобувачем допомагає виконанню ним завдань самостійної роботи.

Самостійну роботу з вивчення аналітичної хімії слід проводити послідовно, особливу увагу приділяючи засвоєнню класифікацій, термінології, законів, виводу рівнянь. До виконання завдань самостійної роботи слід приступати лише після опрацювання теоретичних матеріалів змістових модулів навчальної дисципліни, складання конспекту, відповідей на запитання для самоконтролю, ретельного опрацювання прикладів розв'язання типових аналітичних завдань. Виконання завдань самостійної роботи вимагає акуратності і старанності у розрахунках, сприяє розвитку аналітичного мислення, цілісному й системному засвоєнню матеріалу дисципліни. Рівень вивчення теоретичного матеріалу свідчить про опрацювання здобувачем відповідних змістових модулів навчальної дисципліни та досягненню потрібного рівня підготовки для виконання завдань лабораторного практикуму.

Результатом засвоєння теми є поточний контроль, який оцінюється викладачем вкінці кожного практичного заняття. Він дає можливість оцінити рівень засвоєння навчального матеріалу, який проводиться під час лабораторних занять з дисципліни шляхом опитування, тестування, перевірки знань з виконання лабораторних робіт лабораторного практикуму тощо. Результатом засвоєння навчальної дисципліни є підсумковий модульний контроль (ПМК) – комплексне оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу дисципліни, передбаченого навчальним планом (лекції, практичні заняття, СРС) у вигляді оцінки ECTS та у балах, що проводиться лектором на останньому практичному занятті.

Список використаної літератури

1. Maslak, G. S., Dolgih, G. V., Cokur, N. I. & Shevcova, K. V. (2017). Samostijna robota studentiv – osnova visokogo profesijnogo rinvja fahivcja (likarja). Dosvid roboti kafedri biohimiji i medichnojii himiji DZ «Dnipropetrovs'ka medichna akademija MOZ Ukraini» [Independent work of students – the basis of high professional level of specialist (doctor). Experience of the Department of Biochemistry and Medical Chemistry of the Dnepropetrovsk Medical Academy of the Ministry of Health of Ukraine]. Medichna osvita – Medical Education. 1, 90-95.
2. Гончаренко С. У., Олійник П. М., Федорченко В. К., Фоменко Н. А., Поважна Л. І. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі: навч. посіб. для студ., магістрів, асп. і викл. вищ. навч. закл. — К : Вища школа, 2018. — 324 с.
3. Каленіченко Л. І. Заочне та дистанційне навчання: порівняльний аналіз / Л. І. Каленіченко. — http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vkhnuvs/2019_47/47/38.pdf